

Till huvudmannen

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Beslut efter uppföljning av tillsynsbeslut (dnr [Redacted]) delegationsordning punkt 108

Beslut

1. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att efterleva de krav som gäller för beslut om rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg (25 kap. 2, 6, 7 och 10 §§ skollagen, Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg, Läroplan för förskolan Lpfö 98 samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg) genom att vidta följande åtgärder:
 - a. Aktivt sätta sig in i, bli förtrogen med och omsätta de styrdokument som gäller för verksamhet som beviljats bidrag att bedriva enskild pedagogisk verksamhet i Stockholms stad så att verksamheten genom pedagogisk verksamhet och omsorg stimulerar barns utveckling och lärande och så att verksamheten utformas så att den förbereder barnen för fortsatt lärande (25 kap. 2, 6, 7 och 10 §§ skollagen, Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg, Läroplan för förskolan Lpfö 98 samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).
 - b. Tillägna sig kunskap om styrdokumentens krav gällande normer, värden och andra centrala utgångspunkter för verksamheten samt uppvisa hur huvudmannen arbetar för att detta ska genomsyra dennes verksamhet (25 kap. 6 § skollagen, Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg samt Läroplan för förskolan Lpfö 98).
 - c. Omgående anpassa verksamheten så att ansvarig person alltid finns på plats när barn kommer till samt befinner sig i verksamheten för att upprätthålla barnsäkerhet, omsorg och god

Utbildningsförvaltningen

Avdelningen för utveckling och samordning

Handläggare: Somia Frej

Handläggare: Oskar Sevefjord

Inspektör: Birgitta Magnusson

Inspektör: Liselott Svensson

Inspektör: Britt Milerud

Inspektör: Inger Leffler

Hantverkargatan 3A

Box 22049

112 21 Stockholm

Telefon 08-508 33 000

somia.frej@stockholm.se

stockholm.se

- pedagogisk verksamhet (25 kap. 7 och 10 §§ skollagen).
- d. Sätta sig in i och få till stånd en systematisk uppföljning och utvärdering för verksamheten i enlighet med skollagens bestämmelser (25 kap. 8 och 10 §§ skollagen)¹.
 - e. Redovisning av åtgärder enligt a.-e. ska skickas in till förvaltningen senast den 25 april 2015.
2. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att följa bestämmelserna i skollagen, som föreskriver att barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges den omsorg som deras speciella behov kräver (25 kap. 2 § skollagen).
- a. Huvudmannen ska tillägna sig nödvändig kunskap om hur barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges den omsorg som deras speciella behov kräver samt omsätta detta i verksamheten.
 - b. Huvudmannen ska för sin verksamhet skapa och dokumentera rutiner för att uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd.
 - c. Huvudmannen ska, med utgångspunkt i den egna verksamheten, upprätta en plan för arbetet med att ge sådan omsorg till barn i behov av särskilt stöd att barnen förbereds för fortsatt lärande.
 - d. Redovisning av åtgärder enligt a, rutiner enligt b och plan enligt c ska skickas in till förvaltningen senast den 25 april 2015.
3. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att följa skollagens krav om att till socialnämnden anmäla vid misstanke om att ett barn behöver nämndens skydd (14 kap. 1 § socialtjänstlagen, 2001:453, 29 kap. 13 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).
- a. Huvudmannen ska tillägna sig nödvändig kunskap om anmälningsskyldighetens innebörd.
 - b. Huvudmannen ska formulera rutiner och tillvägagångssätt för anmälan vid misstanke om att ett barn behöver socialnämndens skydd.
 - c. Redovisning av åtgärder ska skickas in till förvaltningen senast den 25 april 2015.

¹ Se Skolverkets allmänna råd för Pedagogisk Omsorg, kap. 7 för en närmre precisering av vad en huvudman förväntas uppfylla.

4. Enligt 26 kap 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående utforma sin verksamhetsmiljö så att skollagens mål med verksamheten kan uppfyllas (25 kap. 2, 6-7 §§ skollagen).
 - a. Huvudmannen ska se till att barn inskrivna i verksamheten ges tillgång till de lokaler som huvudmannen har godkännande för.
 - b. Huvudmannen ska se till att utrymmet som verksamheten bedrivs i lever upp till krav om att barnens behov av omsorg säkerställs och att barnens behov av god pedagogisk verksamhet tillgodoses.
 - c. Miljön ska utformas så att den stimulerar barns utveckling och lärande.
 - d. Huvudmannen ska se till att utbudet av lekmaterial och material för skapande verksamhet erbjuds.
 - e. Redovisning av vidtagna åtgärder enligt a-d, ska skickas in till förvaltningen senast den 25 april 2015.

Allvaret i föreliggande tillsynsutredning förstärks av att nämnden i tidigare beslut, genom förelägganden, påtalat huvudmannens ansvar att bedriva pedagogisk omsorg i enlighet med skollagens kvalitetskrav.

Huvudmannens bristande kännedom om och förtrogenhet med gällande styrdokument får till följd att dessa inte omsätts i den dagliga verksamheten i överensstämmelse med lagstiftarens intentioner. Det kan innebära att barnen inte erbjuds en verksamhet utifrån grundläggande demokratiska värderingar såsom styrdokumentet föreskriver.

Att huvudmannen bedriver pedagogisk omsorg med allvarliga brister får påtagligt negativa följder för barnen som är inskrivna i verksamheten. Det medför till exempel en uppenbar risk att barn i behov av särskilt stöd inte uppmärksammas och därmed inte på bästa sätt kan förberedas för sitt fortsatta lärande, att anmälan till socialtjänsten inte görs om misstanke finns att ett barn kan fara illa och att barnen i alltför ringa grad stimuleras och utmanas i sin utveckling och sitt lärande.

Huvudmannen uppmärksammas på sitt ansvar att följa de tillsynsbeslut som nämnden fattar. Huvudmannen uppmärksammas också på att en tillsynsmyndighet får återkalla

ett beslut om rätt till bidrag om en huvudman inte följer ett föreläggande enligt 26 kap. 10 § och missförhållandet är allvarligt.

Påpekande

Huvudmannen uppmärksammas på att barngruppen även fortsättningsvis ska ha en lämplig sammansättning och storlek i förhållande till antalet barn och vilka åldrar barnen har (25 kap. 7 § skollagen och Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fattade den 21 augusti 2013 ett tillsynsbeslut där huvudmannen ålades att åtgärda de brister som uppmärksammats i huvudmannens pedagogiska omsorg. Tillsynsbeslutet fattades med hänvisning till genomförd tillsynsinspektion den 29 maj 2013.

Föreliggande tillsynsutredning är en uppföljning av tillsynsbeslutet.

Uppföljningen har genomförts genom en granskning av inkomna handlingar som utbildningsnämnden har begärt i enlighet med tillsynsbeslutet (dnr 13-453/3128), intervju med huvudmannen den 10 december 2013 och en uppföljande tillsynsinspektion den 12 februari 2014.

Huvudmannen har getts möjlighet att yttra sig över underlaget till föreliggande beslut. Huvudmannens yttrande inkom den 7 juli 2014.

Gällande förelägganden punkterna 2, 3, 4, 5, 11 och 14 i tillsynsbeslutet av den 21 augusti 2013, avskrivs dessa eftersom huvudmannen har följt nämndens krav till dessa delar. Övriga påtalade brister, som är av allvarlig karaktär kvarstår, och en ny brist har konstaterats.

Detta beslut grundas i en helhetsbedömning av den pedagogiska omsorgens förutsättningar och dess verksamhet. Skälen för besluten under de enskilda bedömningspunkterna redovisas under rubriken ”*Bedömning*”.

På utbildningsnämndens vägnar

Ann Hellenius
Avdelningschef

Bakgrund

Utbildningsnämnden fattade den 21 augusti 2013 ett tillsynsbeslut där huvudmannen ålades att åtgärda de brister som uppmärksammats i huvudmannens pedagogiska omsorg. Föreliggande ärende är en uppföljning av detta beslut.

Uppföljningen har genomförts genom en:

- granskning av inkomna handlingar som utbildningsnämnden har begärt i enlighet med tillsynsbeslutet (dnr 13-453/3128)
- intervju med huvudmannen den 10 december 2013
- uppföljande tillsynsinspektion 12 februari 2014

Nedan redovisas de enskilda beslutspunkterna i nämndens tillsynsbeslut, huvudmannens åtgärder för att avhjälpa konstaterade brister och nämndens bedömning av om bristerna avhjälpats och huvudmannen därmed följt tillsynsbeslutet eller om bristerna kvarstår. Nytt beslut fattas utifrån en samlad bedömning av ärendet.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att i enlighet med Förvaltningslagens (1986:223) 17 § yttra sig om underlaget till föreliggande beslut. Huvudmannens yttrande inkom den 7 juli 2014. Yttrandet behandlas under punkterna *Huvudmannens redovisning vid kommunicering* och *Slutlig bedömning*.

Därutöver har huvudmannen lämnat in en redovisning över de anmälningar som låg till grund för inspektionens genomförande den 29 maj 2013 och som utreddes i samband med beslutet efter inspektionen. Redovisningen lämnades den 17 januari 2014 (dnr. 13-453/1976). Inga ytterligare utredningar görs med anledning av denna redovisning, utöver de områden som huvudmannen själv beskrivit vid inspektionen och som föranledde brister, vilka framgår nedan.

Inledningsvis redogörs övergripande för, och görs en samlad bedömning av, huvudmannens yttranden under tillsynsutredningens gång.

Huvudmannens yttranden under tillsynsutredningen

I utbildningsnämndens tillsynsbeslut av den 21 augusti 2013, gjordes vissa generella bedömningar som gällde det yttrande som huvudmannen lämnat vid kommunicering av

inspektionsrapporten. Där konstaterades att flera av de dokument som ingick i yttrandet var identiska med beskrivningar som lämnats på andra verksamheters hemsidor. Nämnden bedömde det som allvarligt att en verksamhet med så omfattande brister som de som konstaterades i [REDACTED] pedagogiska omsorg, kopierar sitt upplägg som därtill varken stämmer överens med den verksamhet som uppvisades eller som huvudmannen beskrev vid tillsynsinspektionen den 29 maj 2013.

När huvudmannen den 3 december 2013 lämnade in de redovisningar som begärts i tillsynsbeslutet var beskrivningarna i dessa, på nytt, till stora delar identiska med andra verksamheters dokumentation. Det gällde bland annat rutin vid anmälan till socialtjänsten, handlingsplan för när ett barn försvinner och handlingsplan/rutin för arbete med barn i behov av särskilt stöd. Allvaret i detta förstärks av att huvudmannen inte själv, varken vid intervjun den 10 december eller vid den uppföljande inspektionen i februari 2014, kunde redogöra för hur beskrivningarna som huvudmannen lämnat in omsätts i verksamheten eller uppvisa att, och i så fall på vilket sätt, dessa är en del av den verksamhet som huvudmannen har beviljats bidrag för att bedriva.

Det faktum att huvudmannen återigen inkommit till nämnden med från annan verksamhet kopierade dokument försvårar nämndens möjlighet att bedöma trovärdigheten i de yttranden, muntliga och skriftliga, som huvudmannen lämnat fortsättningsvis under tillsynsutredningens gång.

Huvudmannens yttrande vid kommunikering

Huvudmannens yttrande, som inkom den 7 juli 2014, har formen av en samlad dokumentation för familjedaghemmet Älvsåsen för 2014. Dokumentationen berör tio delar av den pedagogiska omsorgens verksamhet, men lämnar inte specifika svar eller kommentarer som gäller de bedömningar som förvaltningen gjort under tillsynsutredningen och som beskrivs nedan.

Slutlig bedömning

Av den inlämnade dokumentationen, som av innehållet att döma gäller [REDACTED] pedagogiska omsorg, framgår att vissa förutsättningar finns för att huvudmannen ska kunna påbörja ett arbete med att avhjälpa verksamhetens brister. För att nödvändig förändring ska komma till stånd krävs dock att huvudmannen omsätter det som beskrivs i de olika dokumenten i praktisk

handling. Huvudmannen har inte tidigare under tillsynsutredningens gång kunnat påvisa att så sker.

Mot bakgrund av ovanstående kvarstår nämndens bedömning tills dess att beskrivna åtgärder som huvudmannen har vidtagit och de eventuella åtgärder som denna kommer att vidta, återigen har följts upp av nämnden.

Kvarstående brister är av allvarlig karaktär.

Uppföljning av utbildningsnämndens tillsynsbeslut inklusive bedömning och nytt beslut

Föreläggande 1

Tidigare brist

- Huvudmannen visar en bristande insikt om tillämpningen av anmälningsskyldighet till socialtjänsten (14 kap. 1 § socialtjänstlagen, 2001:453, 29 kap. 13 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Beslut den 21 augusti 2013

1. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att följa skollagens krav om att till socialnämnden anmäla vid misstanke då ett barn behöver nämndens skydd (14 kap. 1 § socialtjänstlagen, 2001:453, 29 kap. 13 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

Huvudmannen har i sitt yttrande den 3 december 2013 inkommit med ett dokument med rubrikerna *Handlingsplan vid misstanke eller kännedom om misshandel/sexuella övergrepp, Viktigt med dokumentation* samt *Anmälningsskyldighet*. Dokumentet innehåller beskrivningar av det förhållningssätt som en vuxen bör ha vid misstanke eller kännedom om misshandel/sexuella övergrepp. Vidare beskrivs de misstag som kan försvåra utrednings- och behandlingsmöjligheterna. Dokumentet innehåller även ett citat från 14 kap. 1 § socialtjänstlagen gällande anmälningsskyldigheten.

till socialtjänsten. Huvudmannen relaterade då inte till de rutiner som angavs i dokumentet utan talade i allmänhet om tystnadspliktens krav.

Uppföljande tillsynsinspektion den 12 februari 2014

Vid den uppföljande tillsynsinspektionen uppgav huvudmannen att ■■■ känner till innebörden av anmälningsplikten. Under samtalet med inspektörerna framkom dock att huvudmannen inte heller då kunde beskriva hur ■■■ konkret skulle gå till väga i de fall misstanke om att ett barn far illa uppstår.

Tidigare bedömning

Vid tillsynsinspektionen den 29 maj 2013 uppgav huvudmannen att ■■■ har kännedom om anmälningskyldighet till socialnämnden i händelse av att ett barn kan behöva socialnämndens skydd. Huvudmannen uppgav även att ■■■ inte har behövt använda sig av denna skyldighet. Samtidigt beskrev huvudmannen att ■■■ vid något tillfälle har hotat om att anmäla en förälder om inte förbättring sker. I en till förvaltningen inkommen anmälan styrks denna uppgift, om att huvudmannen har hotat med att anmäla föräldern till socialnämnden (13-453/2375). Huvudmannen tilldelades mot denna bakgrund ett föreläggande i beslut per den 21 augusti 2013.

Huvudmannen inkom den 3 december 2013 med sitt yttrande. Yttrandet innehåller till denna del ett citat av socialtjänstlagen samt *Handlingsplan vid misstanke eller kännedom om misshandel/sexuella övergrepp, Viktigt med dokumentation samt Anmälningskyldighet*. Dokumentet är identiskt med *Krisplan för Solgläntans förskola & fritidshem*, ett föräldrakooperativ beläget i Umeå kommun².

Vid samtalet den 10 december 2013, då huvudmannen ombads beskriva tillämpningen av anmälningsplikt till socialtjänsten, framkom att huvudmannen saknar kännedom om vart man ska vända sig och huvudmannen hade dessutom svårigheter att beskriva de rutiner som finns angivna i de inskickade dokumenten. Då de inkomna dokumenterade rutinerna är kopierade från annan verksamhet bedömer nämnden att dokumentet inte är aktuellt för huvudmannens verksamhet.

Vid den uppföljande inspektionen den 12 februari 2014 framkom att huvudmannen, trots den tid som gått sedan nämndbeslutet

² <http://www.glantan.nu/dokument/Krisplan.pdf>

fattades och trots att dessa frågor behandlades vid den uppföljande intervjun den 10 december 2013, inte kunde beskriva hur ■■■ konkret skulle gå till väga i de fall misstanke om att ett barn far illa uppstår.

Mot denna bakgrund kvarstår bristen.

Huvudmannens yttrande vid kommunikering

I yttrandet framgår att huvudmannen känner till att det åligger ■■■ en anmälningsskyldighet till socialtjänsten. I avsnittet Likabehandlingsplan nämns att huvudmannen har anmälningsskyldighet. Samtidigt beskriver huvudmannen i sin nya dokumentation rutiner för detta som om det gäller för barn i behov av särskilt stöd. Det framgår av dokumentationen i kapitlet *Barn i behov av särskilt stöd* där följande anges:

”Om jag misstänker att ett av mina dagbarn i behov av särskilt stöd och föräldrarna inte vill samarbeta i frågan så kan jag vända mig till först till BVC eller BUP. Om detta inte hjälper vänder jag mig till Socialtjänsten där jag gör en orosanmälan. Som dagmamma har jag anmälningsskyldighet om jag misstänker att ett barn far illa, oavsett på vilket sätt. Det viktiga är att barnet sätts i fokus och att speciella resurser sätts in så tidigt som möjligt om behov av särskilt stöd föreligger.”

Slutgiltig bedömning

Nämndens samlade och slutgiltiga bedömning är att huvudmannen, trots att ■■■ redovisat viss kännedom om anmälningsskyldighet vid oro för att ett barn far illa och att en sådan anmälan ska göras till socialtjänsten, inte har nödvändig kunskap om vilka barn detta gäller, då det uttryckligen i yttrandet förknippas med barn i behov av särskilt stöd.

Nämnden vill uppmärksamma huvudmannen på det särskilda ansvar som åligger alla som arbetar med barn att anmäla om ett barn kan tänkas fara illa. Detta ansvar faller särskilt tungt i den speciella verksamhet som en enskild pedagogisk omsorg är, där huvudmannen arbetar ensam och således måste axla ansvaret både som huvudman, chef och utövare i verksamheten. Mot denna bakgrund behöver allvaret vad gäller denna brist betonas.

Huvudmannen har trots föreläggande i denna fråga inte skaffat sig nödvändig kunskap för att på lagenligt sätt kunna tillämpa anmälningsskyldigheten vid misstanke om att ett barn far illa. Nämnden uppmärksammar huvudmannen på allvaret i att inte

avhjälpa ett föreläggande, Huvudmannen tilldelas därmed på nytt ett föreläggande.

Föreläggande 2

Tidigare brist

- Huvudmannen saknar en för verksamheten aktuell, dokumenterad barnsäkerhetsrond (Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Beslut den 21 augusti 2013

2. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående genomföra och dokumentera en barnsäkerhetsrond samt omgående åtgärda brister som framkommit vid denna för att kunna erbjuda alla barn som tar del av verksamheten en god och säker omsorg (8 kap. 2 § skollagen, Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

Huvudmannen har i sitt yttrande inkommit med ett dokument som benämns *Aktuell dokumenterad barnsäkerhetsrond 2013-11-16*. I detta dokument beskrivs de säkerhetskrav som följs och de säkerhetsåtgärder som har vidtagits i förebyggande syfte i de tre rum och kök som huvudmannen använder i sin verksamhet. Huvudmannen redovisar i intervjun den 10 december 2013 att diverse inköp har gjorts för att åtgärda konstaterade säkerhetsbrister.

Uppföljande tillsynsinspektion den 12 februari 2014

Huvudmannen uppvisade vid den uppföljande tillsynsinspektionen dokumentation över familjedaghemmets samlade barnsäkerhetsarbete. Inspektörerna tog del av dokumentationen och konstaterade att dokumentet, som huvudmannen benämnde protokoll från genomförd barnsäkerhetsrond, är en checklista som visar vilka områden i bostaden som ska kontrolleras.

Inspektörerna konstaterade att checklistan inte säkerställer att familjedaghemmet erbjuder barnen en trygg och säker verksamhet. Barnsäkerhetsronden ska, för att säkra barnens fysiska miljö vara daterad, omfatta såväl inomhus- som utomhusmiljön, lekmaterial samt lekredskap. I barnsäkerhetsronden ska framgå vilka rum/miljöer som avses,

mot vad kontrollen görs (t.ex. inventarier, lekredskap/material m.m.), brister som konstateras, vem som ansvarar för att brister åtgärdas, en tidplan för detta samt när bristerna är åtgärdade.

Tidigare bedömning

Vid tillsynsinspektionen den 29 maj 2013 saknades daterad dokumentation från genomförd barnsäkerhetsrund efter den 3 augusti 2009.

Därefter har dokumentation lämnats som visar att huvudmannen den 3 augusti 2010, 2011, 2012 och den 28 juli 2013 har datummärkt och signerat samma dokument, det vill säga barnsäkerhetsronden från den 3 augusti 2009. Eftersom detta dokument hade signerats vid fem olika tillfällen gick det inte att utläsa vad som hade framkommit och vad som eventuellt hade åtgärdats vid respektive säkerhetsrund. I sitt tillsynsbeslut anför nämnden att det måste ses som anmärkningsvärt att huvudmannen i efterhand skulle ha hittat dokumentet som påvisar att säkerhetsrund genomförts som ett återkommande inslag under fem år trots att huvudmannen vid tillsynsinspektionen inte kunde redogöra för detta. Som lika anmärkningsvärt framhålls att huvudmannen under fem års tid valt att låta bli att avhjälpa allvarliga säkerhetsrisker i sitt hem.

Nämnden kan vid uppföljningen konstatera att huvudmannen vidtagit vissa åtgärder för att säkerställa miljön för sin verksamhet, dock har dokumentationen av barnsäkerhetsarbetet fortfarande brister. Barnsäkerhetsronden är fortfarande bristfällig då den påminner om en icke ifylld checklista. Det dokument som huvudmannen lämnade till förvaltningen den 3 december 2013 beskriver de säkerhetskrav som följs och de åtgärder som har vidtagits i förebyggande syfte. Detta dokument kan inte betraktas som fullständigt eftersom det till exempel saknar en beskrivning av vilka brister som har konstaterats, när det skett och angiven tid för när åtgärderna vidtagits. Nämndens bedömning är att det dokument som har inkommit till förvaltningen kan likställas med en checklista och bedömer därmed att dokumentationen av barnsäkerhetsronden är bristfällig och att bristen kvarstår.

Huvudmannens yttrande vid kommunicering

Huvudmannen har inkommit med en beskrivning av arbetet med barnsäkerheten som gäller för huset och trädgården.

och under beskrivningen av respektive rum framgår vilka säkerhetsåtgärder som har vidtagits.

Därtill beskriver huvudmannen att huvudmannen och [REDACTED] kollega brukar bistå varandra i genomgången av varandras hus.

Slutgiltig bedömning

Nämnden bedömer att huvudmannen har redovisat sådana åtgärder att föreläggandet kan avskrivas.

Nämnden förutsätter att huvudmannen efterlever det beskrivna barnsäkerhetsarbete som huvudmannen redovisat.

Föreläggande 3

Tidigare brist

- Huvudmannen saknar en för verksamheten dokumenterad rutin för den händelse att ett barn försvinner (Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Beslut den 21 augusti 2013

3. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående bedriva ett barnsäkerhetsarbete i enlighet med Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg (Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Huvudmannen ska upprätta en för verksamheten dokumenterad handlingsplan för den händelse att barn försvinner.

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

Huvudmannen har i sitt yttrande inkommit med dokumentet *Handlingsplan när ett barn försvinner*. Huvudmannen beskrev även i intervjun den 10 december 2013 vilka åtgärder som ska vidtas i den händelse att ett barn försvinner. De åtgärder som beskrivs i dokumentet och även i intervjun förutsätter bland annat att det finns ytterligare en person i verksamheten.

Uppföljande tillsynsinspektion den 12 februari 2014

Huvudmannen uppvisade vid den uppföljande tillsynsinspektionen den dokumenterade rutinen i händelse av att ett barn försvinner. Under samtalet med inspektörerna kunde dock huvudmannen inte beskriva hur [REDACTED] konkret skulle agera om ett av barnen försvinner. [REDACTED] kunde inte heller beskriva konkreta rutiner i händelse av att en olycka inträffar.

Tidigare bedömning

Den dokumenterade handlingsplanen som huvudmannen har redovisat bygger på att det finns fler än en person i verksamheten och kan därmed inte anses som aktuell eftersom huvudmannen arbetar ensam i sin verksamhet. Huvudmannen kunde inte heller vid den uppföljande inspektionen beskriva hur ■■■ konkret skulle agera om ett av barnen försvinner eller om en olycka inträffar.

Trots föreläggande den 21 augusti 2013, har huvudmannen inte inkommit med en handlingsplan för den händelse att barn försvinner som är möjlig att tillämpa i verksamheten som ■■■ har beviljats bidrag för att bedriva. Huvudmannen har inte heller på annat sätt kunnat redovisa konkreta rutiner för en sådan händelse eller om en olycka skulle inträffa. Mot denna bakgrund kvarstår bristen. Nämnden uppmärksammar huvudmannen på allvaret i att inte avhjälpa ett föreläggande.

Huvudmannens yttrande vid kommunikering

Huvudmannen har den 7 juli 2014 inkommit med dokumenterade rutiner för hur denna ska agera om barn kommer bort från gruppen.

Slutgiltig bedömning

Nämnden bedömer att huvudmannen med det lämnade yttrandet har redovisat sådana åtgärder att föreläggandet kan avskrivas.

Föreläggande 4

Tidigare brist

- Huvudmannen saknar aktuell utbildning i "Första hjälpen" vilket medför en risk att barnens säkerhet inte kan garanteras (Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Beslut den 21 augusti 2013

4. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående genomföra en utbildning i "Första hjälpen" för att därigenom garantera barns säkerhet i verksamheten (Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

Huvudmannen har inkommit med ett utbildningsintyg som visar att huvudmannen har genomgått en utbildning i *Första hjälpen L-ABC* den 20 augusti 2013.

Bedömning

Nämnden bedömer att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att åtgärda bristen. Mot denna bakgrund avskrivs förelägandet.

Föreläggande 5

Tidigare brist

- Huvudmannen saknar en konkret och dokumenterad plan för vikarieberedskap vid kortare och längre tids egen frånvaro (25 kap. 7 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Beslut den 21 augusti 2013

5. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående upprätta en plan för vikarieberedskap för kortare och längre tids frånvaro (25 kap. 7 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

I huvudmannens yttrande redovisas att ett samarbete har inletts med en närliggande verksamhet som bedriver pedagogisk omsorg. Huvudmannen uppger att de även samverkar vid kortare tids frånvaro. I yttrandet beskrivs även att huvudmannen har kontaktat en vikariepool som kan rekrytera personal vid behov.

I den egenkontroll som inkommit till förvaltningen gällande förutsättningarna den 15 oktober 2013, från den person som bedriver pedagogisk omsorg som huvudmannen redovisar ett samarbete med, framgår det inte att huvudmannens verksamhet ingår i vikariesystemet. Vid telefonkontakt den 4 december 2013 med den aktuella samarbetspartnern uppges att ett samarbete finns med huvudmannen och att detta har inletts efter att egenkontrollen skickades in.

Vid intervjun med huvudmannen den 10 december 2013 uppgav denna att [REDACTED] har tagit initiativ till att ett samarbete ska komma till stånd mellan flera verksamheter som bedriver pedagogisk omsorg i närområdet men att det endast var en av dem som var intresserad.

Uppföljande tillsynsinspektion den 12 februari 2014

Huvudmannen uppgav att samverkan och vikariesystem finns upprättat med en närliggande pedagogisk omsorg.

Det närliggande familjedaghemmet har sex barn inskrivna. Inspektörerna konstaterade att i händelse av sjukdom eller annan frånvaro skulle den vikarierande dagbarnvårdaren kunna ha tolv barn att ansvara för. Huvudmannen framhöll att [REDACTED] aldrig är sjuk och att barnen därför inte behöver placeras hos en vikarie. Huvudmannen framhöll vidare att alla barn inte behövde ha vikarie i händelse av [REDACTED] frånvaro eftersom deras vårdnadshavare av olika skäl hade möjlighet att ”vara hemma med sitt barn”.

Tidigare bedömning

Den 1 december 2013 är sex barn inskrivna i huvudmannens verksamhet. Fyra av barnen har ännu inte fyllt tre år och två av dessa har nyligen fyllt ett år. Den verksamhet som huvudmannen redovisar att ett samarbete har kommit till stånd med har fem barn inskrivna. Tre av dessa barn har inte fyllt tre år.

Vid fastställandet av föreliggande utredning, med mätdatum den 16 maj 2014, har huvudmannen fem barn, varav två barn är under två år och ytterligare ett barn är under tre år. Oavsett om barngruppen består av fem eller sex barn, kvarstår det faktum att barngruppen, vid någon av huvudmannens frånvaro kan uppgå till tio eller elva barn i den samverkande enheten.

Nämnden framhåller svårigheten i att endast använda en person i ett vikariesamarbete och att det inte kan, utifrån ovan redovisade förutsättningar, bedömas som fullgod vikarieberedskap. Det höga antalet barn och att huvuddelen av barnen inte fyllt tre år medför att barnsäkerhet, omsorg och god pedagogisk verksamhet inte kan säkerställas enligt gällande styrdokument. Huvudmannen har heller inte redovisat en beredskap för längre tids egen frånvaro. Mot denna bakgrund kvarstår bristen.

Barngruppens sammansättning och storlek hanteras nedan, under *Ny konstaterad brist*.

Huvudmannens yttrande vid kommunikering

Huvudmannen har i sin samlade dokumentation om verksamheten vid familjedaghemmet Älvsbogen 2014 lämnat en tydligare beskrivning av det vikariesamarbete som huvudmannen

har med familjedaghemmet Vilda Valpar. Inga ytterligare samarbetsparter har beskrivits i yttrandet. Dock uppges att samtal pågår med ytterligare en anordnare av pedagogisk omsorg. Därtill uppger huvudmannen att [REDACTED] har etablerat kontakt med Vikariepoolen, för att kunna hyra in personal med kort varsel.

Slutgiltig bedömning

Huvudmannen har en part att samverka med vid frånvaro. Därtill har huvudmannen beskrivit att en kontakt finns för att ta in en vikarie vid frånvaro. Huvudmannen har med detta, enligt nämndens bedömning, vidtagit åtgärder för att avhjälpa bristen.

Nämnden vill dock uppmärksamma huvudmannen på att det inte är möjligt att lämna barnen till en, för barnen, okänd person från vikariepool. Ansvaret för barnen måste då, utöver att ligga på huvudmannen, övergå till den person som används i vikariesamarbetet och som har godkännande att bedriva pedagogisk omsorg.

Föreläggande 6

Tidigare brist

- Huvudmannen har överlämnat barn i annan persons tillsyn i strid med vad som gäller enligt huvudmannens godkännande. Detta medför en risk att barnsäkerhet, omsorg och god pedagogisk verksamhet inte upprätthålls (25 kap. 7 och 10 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Beslut den 21 augusti 2013

6. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående tillse att verksamheten upprätthåller gällande bestämmelsers krav på barnsäkerhet, omsorg och god pedagogisk verksamhet vilket innebär att barn inte ska överlämnas till annan person än den som beviljats rätt till bidrag alternativt den som av huvudmannen är anställd eller har entreprenadavtal att utföra vissa arbetsuppgifter åt huvudmannen (25 kap. 7 och 10 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

Huvudmannen har inte skriftligt yttrat sig om denna beslutspunkt.

Huvudmannen gavs istället tillfälle att yttra sig vid intervjun den 10 december 2013. Huvudmannen beskrev att föräldrarna hade tillfrågats om barnen kunde lämnas till annan person när huvudmannen skulle uträtta ett privat ärende. Enligt huvudmannen gav föräldrarna sitt samtycke till detta. Huvudmannen uppgav också att situationen inte skulle uppstå igen.

Uppföljande tillsynsinspektion den 12 februari 2014

Vid den uppföljande tillsynsinspektionen den 12 februari 2014 berättade huvudmannen att [REDACTED] ibland hämtar det skolbarn som ingår i barngruppen i bil. Likaså framkom att huvudmannens [REDACTED] tar emot skolbarnet i familjedaghemmet vid de tillfällen huvudmannen inte hunnit tillbaka från torsdagsaktiviteten på badhuset i Vällingby.

Tidigare bedömning

Huvudmannen har uppgett att vårdnadshavare har tillfrågats inför att huvudmannen ska lämna över barnen till annan person och att denne inte är anställd hos huvudmannen/har ett entreprenadavtal med huvudmannen. Vid tillsynsinspektionen den 29 maj 2013 beskrev huvudmannen dock inte att detta förankrats med vårdnadshavarna. Det innebär att den beskrivning inspektören fick vid tillsynstillfället den 29 maj inte överensstämmer med den bild som gavs vid samtalet den 10 december 2013.

Nämnden vill framhålla att oavsett vårdnadshavares eventuella godkännande är huvudmannens agerande inte förenligt med vad som gäller för huvudmannens beslut om rätt till bidrag för att bedriva pedagogisk omsorg. Barnen får endast lämnas till person som beviljats rätt till bidrag för pedagogisk omsorg eller person som antingen är anställd av huvudmannen eller med vilken entreprenadavtal att utföra vissa arbetsuppgifter ingåtts. Huvudmannens agerande medför också en risk att barnsäkerhet, omsorg och god pedagogisk verksamhet inte kan upprätthållas.

Vid intervjun den 10 december 2013 uppgavs att situationen inte skulle återupprepas.

Vid den uppföljande tillsynsinspektionen den 12 februari 2014 berättade huvudmannen att [REDACTED] inte alltid är hemma då barnet, som är inskrivet som fritidshemsbarn, kommer hem, vilket innebär att skolbarnet alltjämt lämnas till annan person i strid med huvudmannens rätt till bidrag för verksamheten. Mot denna bakgrund kvarstår bristen.

huvudmannens egen provtagning. Därtill stämmer inte beskrivningen med den information som huvudmannen lämnade vid tillsynsinspektionen den 29 maj 2013.

Tidigare bedömning

Nämnden bedömer att även om vårdnadshavarna har tillfrågats och gett sitt godkännande till att barnen får följa med vid exempelvis huvudmannens eget läkarbesök på vårdcentral bedömer nämnden att det visar på ett bristande omdöme och även på en bristfällig insikt om styrdokumentens krav på vad en verksamhet ska innehålla.

Vidare överensstämmer inte den beskrivning inspektören fick vid tillsynstillfället den 29 maj 2013 med den bild som gavs vid samtalet den 10 december 2013. Huvudmannen har därmed inte inkommit med underlag som gör att nämnden har skäl att ändra sin bedömning. Mot denna bakgrund kvarstår bristen.

Huvudmannens redovisning vid kommunicering

Huvudmannen har inte yttrat sig kring denna del.

Slutgiltig bedömning

Huvudmannen har på nytt valt att inte yttra sig över denna del.

Huvudmannen kan i praktiken inte göra de enskilda händelserna ogjorda men har intygat att situationer som denna inte kommer att inträffa igen. Nämnden vill dock framhålla att det aldrig går att med säkerhet slå fast att en liknande situation inte kan inträffa igen. En huvudman, som arbetar ensam i verksamheten, måste därför alltid ha beredskap för situationer som dessa. Mot denna bakgrund avskrivs föreläggande 7 såsom det är formulerat. Frågan om huvudmannens bristande insikt i styrdokumentet som förutsättning för att kunna följa gällande föreskrifter, som tidigare brist motiverades med, hanteras dock fortfarande i föreliggande beslut inom ramen för föreläggande 1.

Föreläggande 8

Tidigare brist

- Huvudmannen saknar en aktuell, dokumenterad planering för hur verksamheten ska bedrivas för att ge förutsättningar till barnens utveckling och lärande (25 kap. 8 och 10 §§ samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Beslut den 21 augusti 2013

2. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att upprätta en aktuell och dokumenterad planering för hur verksamheten ska bedrivas för att stimulera barnens utveckling och lärande (25 kap. 8 och 10 §§ samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

En aktuell och dokumenterad planering för hur verksamheten ska bedrivas för att stimulera barnens utveckling och lärande ska inkomma till utbildningsförvaltningen senast den 1/12 2013.

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

Huvudmannen har i sitt yttrande inkommit med ett dokument benämnt *Planering Familjedaghemmet Älvskogen Våren-2013*. I detta dokument redogörs för några aktiviteter och utflykter som genomförs i verksamheten. Dessa aktiviteter är Skogen-Mulle-Knytte, Containerråttan, Parklekar, Bad i Mälaren och Fest i Riddersvik. Vid intervjun den 10 december 2013 uppgav huvudmannen att en del av dessa aktiviteter såsom besök i skogen med Mulle-Knytte verksamhet och besök på Containerråttan är aktuella även hösten 2013. Besök i badhus har tillkommit under hösten 2013.

Uppföljande tillsynsinspektion den 12 februari 2014

Vid den uppföljande tillsynsinspektionen tog inspektörerna del av huvudmannens dokument gällande verksamhetens planering och genomförande. Under samtalet med inspektörerna framkom dock att huvudmannen inte kunde beskriva innebörden av dokumentet. Huvudmannen beskrev däremot de aktiviteter som genomfördes tillsammans med barnen såsom besök på Containerråttan, en secondhand butik som enligt huvudmannen uppskattas av barnen. En annan aktivitet som enligt huvudmannen var mycket uppskattad var besöket på badhuset i Vällingby varje torsdag.

Tidigare bedömning

Det planeringsdokument som huvudmannen inkommit med kan, enligt nämndens bedömning, inte anses vara aktuellt eftersom det avser våren 2013. Därtill innehåller dokumentet endast en beskrivning av aktiviteter och utflykter, såsom besök i en secondhand butik.

Förvaltningen konstaterade vid inspektionen, i och med att huvudmannen inte är förtrogen med innehållet i verksamhetens

dokumentation, att dokumenten inte är sammanställda av huvudmannen.

Nämnden anser med detta att det saknas en beskrivning av hur verksamheten skapar förutsättningar för att stimulera barns utveckling och lärande (25 kap. 8 och 10 §§ skollagen). Mot denna bakgrund kvarstår bristen.

Huvudmannens redovisning vid kommunicering

Huvudmannen redovisar den 7 juli 2014 en verksamhetsplan för 2014 för familjedaghemmet Älvskogen. Dokumentet är daterat 2014-07-03. I verksamhetsplanen framgår, förutom bland annat strukturella förutsättningar och servicenivå, att verksamhetens innehåll ska utgå från Stockholms stads riktlinjer och målen i förskolans läroplan. Vad gäller planeringens innehåll beskrivs en veckostruktur, ett veckoschema för fasta, återkommande aktiviteter såsom besök i parklek tre förmiddagar i veckan, Mulle och besök i badhus och bibliotek. Även ett dagsschema beskrivs.

Under rubriken *Övergripande plan för att nå målen 2014* framgår ett flertal ställningstaganden om arbetsätt och förhållningssätt för verksamheten som exempelvis att: *arbeta strukturerat, konsekvent och målinriktat för att nå uppsatta delmål och föra dagbok dagligen, dokumentera och utvärdera verksamheten med jämna mellanrum.*

Sammanställningen över arbets- och förhållningssätt för verksamheten följs av rubriken *Utvecklingsbehov 2014*. Där framgår: *Detta är det sätt jag vill arbeta med min verksamhet på. Inget utvecklingsbehov av denna känns nödvändig, då jag är nöjd med det sätt jag arbetar på idag och tycker att planen ger en bra beskrivning över hur jag arbetar.*

Verksamhetsplanen för 2014 innehåller vidare ett längre avsnitt med överrubriken *Mål med verksamheten under 2014*. Här beskrivs aktiviteter och delvis arbetsätt inom tio områden angivna som mål 1, 2 osv.: ”Likabehandlingsplan och socialt samspel, samarbete med hemmen, samarbete med andra dagbarnvårdare, utflykter och teaterbesök, talspråk/skriftspråk, matematik/naturvetenskap/teknik, miljömedvetenhet, mulleundervisning, skapande samt rörelse. Under varje område finns underrubrikerna *Arbetsätt, Utvärderingsmetod, Utvecklingsbehov 2014*”.

Nämnden kan konstatera att huvudmannen har en veckoplanering för sin verksamhet som innehåller en fast återkommande struktur, detta i likhet med tidigare redovisning. Det huvudmannen ytterligare lagt till i den verksamhetsplan som nu redovisats är tio områden (kallade mål) inom vilka huvudmannen i varierande grad beskriver aktiviteter, arbetssätt, samverkansformer samt reflektioner i form av frågor och påståenden som anges ligga till grund för verksamheten inom varje område. Inom samtligaområden, *Mål 3: Samarbete med andra dagbarnvårdare* undantaget, anges citat ur läroplanen för förskolan, Lpfö 98.

Nämnden vill här påpeka att det huvudmannen anger som *Mål* i verksamhetsplanen endast kan ses som rubriker för de områden huvudmannen valt att fokusera sitt arbete på. Egna, konkreta målbeskrivningar för det aktuella verksamhetsåret saknas eller är allmänt beskrivna som viktiga arbetsområden. Under *Mål 2: Samarbete med hemmen* anges exempelvis: *Mitt mål är att fortsätta detta goda samarbete under 2014.*

Under rubriken *Utvärderingsmetod* framgår inte inom något av de tio områdena på vilket sätt arbetet ska följas upp och utvärderas. Exempelvis anges som utvärderingsmetod under område *Måll: Likabehandlingsplan och socialt samspel: Alla ska få vara med och alla är lika mycket värda.* Nämnden kan se detta påstående som en god ambition för arbetet generellt, dock inte som ett exempel på en utvärderingsmetod som rubriken anger.

Följaktligen kan det konstateras att huvudmannens verksamhetsplan för 2014 innehåller beskrivningar av en veckostruktur som rimligen kan bedömas som reell, detta med hänvisning till huvudmannens uttalande i text om att det är en bra beskrivning av verksamheten och dess innehåll. Huvudmannen uppger sig även vara nöjd med det sätt på vilket denne lagt upp arbetet. Dock kan det ses som anmärkningsvärt att huvudmannen, i samma text, inte ser något utvecklingsbehov för sin verksamhet, i beaktande av att pågående tillsynsutredning visar på flera allvarliga brister (se vidare bedömning under föreläggande 10, om verksamhetens systematiska uppföljning och utvärdering).

Nämnden bedömer att huvudmannen har tagit fram dokumentation som beskriver rutiner, arbetssätt och aktiviteter som kan ligga till grund för hur verksamheten kan bedrivas för att stimulera barnens utveckling och lärande. Av dokumentationen framgår också att läroplanen för förskolan, Lpfö98 beaktats som vägledande. Föreläggandet kan därför avskrivas.

Nämnden vill dock påpeka att huvudmannen under tillsynsutredningens gång återkommande lämnat dokumentation och planeringar som inte stämt överens med verkligheten och som huvudmannen inte varit förtrogen med. Nämnden förutsätter att huvudmannen fullföljer det som anges i verksamhetsplanen för 2014 vad gäller arbetsätt och aktiviteter och även utvecklar sin verksamhetsplanering på sådant sätt att arbetet kontinuerligt kan följas upp (se vidare under föreläggande 10).

Föreläggande 9

Tidigare brist

- Huvudmannen saknar rutiner för att uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd och en plan för arbetet med att ge den omsorg som barnens speciella behov kräver (25 kap. 2 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Beslut den 21 augusti 2013

3. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att tillse att barn i behov av särskilt stöd uppmärksammas och erbjuds de stöd som barnet är i behov av.
 - a. Huvudmannen ska skapa en rutin för att uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd.
 - b. Huvudmannen ska upprätta en plan för arbetet med att möta barn i behov av särskilt stöd.

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

Huvudmannen har i sitt yttrande inkommit med ett dokument benämnt *Barn i behov av särskilt stöd*. Detta dokument beskriver riktlinjer för hur en kommun som huvudman arbetar med barn i behov av särskilt stöd. Vid intervjun den 10 december 2013 konstaterades att dokumentet är kopierat. Dokumentet innehåller referenser till en kommunal verksamhet, ett barn- och utbildningskontor, en BBSS-samordnare, en verksamhetschef och elevstöd. Därutöver innehåller dokumentet beskrivningar som relaterar till verksamheter med inriktning mot skola och förskola, kommunal verksamhet och en referens till kommunal fackförvaltning. Huvudmannen hade vid intervjun den 10 december 2013 ingen kommentar att lämna gällande detta.

När inspektören vid samtalet begärde en muntlig beskrivning av huvudmannens rutiner, redogjorde [REDACTED] för att om ett barn i behov av särskilt stöd uppmärksammas i verksamheten, kommer

stadsdelsförvaltningen eller utbildningsförvaltningen att kontaktas.

Uppföljande tillsynsinspektion den 12 februari 2014

Huvudmannen redovisade att [REDACTED] under sitt yrkesliv på olika sätt såväl arbetat med, som på olika sätt kommit i kontakt med barn i behov av särskilt stöd. Dock kunde huvudmannen inte redovisa konkreta rutiner och arbetssätt för att upptäcka och möta barn i behov av särskilt stöd.

Tidigare bedömning

Nämnden bedömer att det dokument som har inkommit till förvaltningen inte är aktuellt för huvudmannens verksamhet. Delar av dokumentet är kopierat från Sollentuna kommuns hemsida³. Då inspektören vid intervjun den 10 december 2013 begärde en muntlig beskrivning av huvudmannens rutiner för arbetet med barn i behov av särskilt stöd redogjorde huvudmannen inte för några andra åtgärder än att stadsdelsförvaltningen eller utbildningsförvaltningen skulle kontaktas. Vid den uppföljande inspektionen den 12 februari 2014 framkom att huvudmannen, trots den tid som gått mellan nämndbeslutet den 21 augusti 2013 och den uppföljande inspektionen den 12 februari 2014, inte kunde redovisa konkreta rutiner och arbetssätt för att upptäcka och möta barn i behov av särskilt stöd.

Huvudmannen kan mot denna bakgrund alltså inte påvisa egna fungerande rutiner för att uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd. Således kvarstår bristen.

Huvudmannens yttrande vid kommunikering

Huvudmannen har i sin inlämnade samlade dokumentation om verksamheten under rubriken *Barn i behov av särskilt stöd* refererat till de krav som ställs på förskolor i arbetet med barn i behov av särskilt stöd, istället för att redogöra för de krav som framgår av 25 kap. 2 § skollagen och som riktar sig mot enskild pedagogisk omsorg.

Därutöver beskriver huvudmannen i detta dokument, som enligt rubriceringen ska avse barn i behov av särskilt stöd, dels sin skyldighet att vid misstanke om att ett barn far illa anmäla detta till socialtjänsten, dels sin stora utmaning att *utveckla barnens*

svenskakunskaper då alla mina dagbarn har föräldrar som inte har svenska som modersmål.

Det framgår däremot inte vilka rutiner som huvudmannen har för att uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd.⁴ Det framgår inte heller vilka åtgärder huvudmannen själv kan vidta inom ramen för den egna verksamheten eller att ansökan om tilläggsbelopp enligt 25 kap. 13 § skollagen vid behov kan komma att göras för att säkerställa att barn, som är i behov av omfattande stöd, får den omsorg som barnet är i behov av. Däremot beskriver huvudmannen exempel på utbildningar och instanser att få råd från, i de fall att behov skulle uppstå. Det framgår däremot inte om huvudmannen vid tidigare tillfälle har varit i kontakt med några av de nämnda instanserna.

Slutgiltig bedömning

Vid uppföljningens start i december 2013 inkom huvudmannen med dokument som innehåller beskrivningar om barn i behov av särskilt stöd som inte gällde huvudmannens verksamhet. Vid intervjun som ägde rum den 10 december samma år hade huvudmannen inga kommentarer att lämna gällande detta. Huvudmannen kunde inte heller muntligt redogöra för hur ■■■ skulle agera om ett barn i verksamheten är i behov av särskilt stöd, vare sig vid intervjun den 10 december eller vid den uppföljande tillsynsinspektionen den 12 februari 2014.

I det nya dokument som huvudmannen lämnat in i sitt yttrande av den 7 juli 2014 saknas referenser till korrekt lagstiftning. Vidare saknas alltså beskrivningar av vilka egna rutiner som huvudmannen har för att uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd samt vilka åtgärder som är möjliga att vidta inom ramen för den egna verksamheten i arbetet med barn i behov av särskilt stöd. Det framgår inte heller om huvudmannen har kunskap om att tilläggsbelopp kan sökas, i de fall att verksamheten tar emot ett barn i behov av omfattande stöd.

Därtill har huvudmannen enligt vad som framgår av dokumentet blandat ihop arbetet med barn i behov av särskilt stöd, anmälningsplikt som åligger huvudmannen vid misstanke om att ett barn får illa och arbetet med språk för barn med annat modersmål än svenska. Inte heller med det senast inlämnade

⁴ Se Skolverkets allmänna råd för Pedagogisk Omsorg, kap. 3 för en närmre precisering av vad en huvudman förväntas uppfylla.

dokumentet uppfyller huvudmannen således de krav som ställdes i nämndens beslut, föreläggande 9 punkterna a och b.

Huvudmannens avsaknad av arbetsätt och kunskap innebär en risk att barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sitt lärande inte ges den omsorg som deras speciella behov kräver.

Detta bedöms som anmärkningsvärt och stärker nämndens allmänna bedömning att huvudmannen, trots föreläggandet och den långa tid som förflutit sedan dess, inte har tillägnat sig nödvändig kunskap om vad arbete med barn i behov av särskilt stöd innebär. Mot denna bakgrund kvarstår bristen. Nämnden vill uppmärksamma huvudmannen på att bristen är allvarlig och konstaterar att föreläggandet ännu inte är avhjälp (se föreläggande 3, sid 2-3).

Föreläggande 10

Tidigare brist

- Huvudmannen saknar en systematisk uppföljning och utvärdering av verksamheten som underlag för att kunna säkerställa kvalitetsutvecklingen i den pedagogiska omsorgen (25 kap. 8 och 10 §§ samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Beslut den 21 augusti 2013

4. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående få till stånd systematisk uppföljning och utvärdering i enlighet med skollagens bestämmelser (25 kap. 8 § skollagen)⁵.

Huvudmannen ska inkomma med en planering för hur ett systematiskt kvalitetsarbete ska påbörjas senast den 1/12 2013.

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

Huvudmannen har i sitt yttrande inkommit med ett dokument benämnt *Utvärdering av vårens planering Familjedaghemmet Älvsbogen*. I detta dokument redovisas de aktiviteter och utflykter som omnämns i planeringen för våren 2013. Det finns en redogörelse av vad som har genomförts och att barnen och även föräldrarna har uppskattat aktiviteterna.

⁵ Se Skolverkets allmänna råd för Pedagogisk Omsorg, kap. 7 för en närmre precisering av vad en huvudman förväntas uppfylla.

Vid intervjun den 10 december 2013 visar huvudmannen hur mobiltelefonfunktionen ”förskoleappen” används för att dokumentera aktiviteter genom fotografering. Dessa foton förmedlas sedan till respektive förälder via mobiltelefonen i syfte att åskådliggöra verksamheten.

Uppföljande tillsynsinspektion den 12 februari 2014

Huvudmannen redovisade muntligen för inspektörerna vilka aktiviteter som genomförts och konstaterar att ”det fungerat bra och att barnen tyckt att det varit roligt”. Vid inspektionen framkom att huvudmannen inte har sammanställt underlag som beskriver hur förutsättningar och genomförandet påverkar måluppfyllelsen, inte fastställt vad som ska följas upp och inte följt upp och utvärderat hur väl verksamheten arbetat för att säkerställa att de nationella målen uppfylls. Därmed har huvudmannen inte utvärderat verksamhetens kvalitet och inte fastställt dess utvecklingsbehov.

Tidigare bedömning

Nämnden kan konstatera att i det dokument som huvudmannen benämner som en utvärdering av verksamheten saknas en sammantagen bedömning som visar hur den pedagogiska omsorgen arbetat i relation till gällande styrdokument och i vilken mån förskolans läroplan är vägledande. Det saknas även en bedömning av och en planering för verksamhetens utvecklingsbehov (25 kap. 8 och 10 §§ skollagen⁶).

Nämndens samlade bedömning är att det saknas en systematisk uppföljning och utvärdering av verksamheten. Mot denna bakgrund kvarstår bristen.

Huvudmannens yttrande vid kommunikering

Huvudmannen har den 7 juli 2014 redovisat dokumentet *Verksamhetsberättelse 2013* för familjedaghemmet Älvskogen. Dokumentet är daterat 2014-07-03, det vill säga, är samtida med *Verksamhetsplan 2014*. Verksamhetsberättelsen har i stort samma struktur och innehåll som verksamhetsplanen (se beskrivning och bedömning under föreläggande 8). Rubriceringen är densamma med undantag för året som ändrats till 2013 samt *Utvecklingsbehov 2014* som ändrats till *Måluppfyllelse 2013*. På några ställen har *Utvärderingsmetod* ersatts av *Utvärdering*. När

⁶ Se Skolverkets allmänna råd för Pedagogisk Omsorg, kap. 7 för en närmre precisering av vad en huvudman förväntas uppfylla.

det gäller innehållet har tempus ändrats till att beskriva vad som genomförts.

Slutgiltig bedömning

Verksamhetsberättelsen för 2013 har upprättats i samma mall och med samma datering som huvudmannens verksamhetsplan för 2014. Denna form av verksamhetsplan har inte tidigare använts av huvudmannen. Den kan därmed inte rimligen ligga till grund för verksamhetsberättelsen för år 2013. Nämnden vill framhålla att en verksamhetsberättelse, oberoende av om den följer kalenderår eller skolår, måste utgå från en verksamhetsplanering som gjorts inför samma period.

I den av huvudmannen insända verksamhetsberättelsen för 2013 finns endast en ytterst svag koppling till den planering för verksamhetsår 2013 som huvudmannen tidigare presenterat. Vad som framgår vid en jämförelse mellan huvudmannens båda dokument *Planering Familjedaghemmet Älvsbogen Våren – 2013* och *Verksamhetsberättelse 2013* är att dagsrutin och veckovis återkommande aktiviteter i stort är desamma mellan åren. Andra och väsentliga uppgifter i verksamhetsberättelsen för 2013 är däremot inte korrekta för året: gruppen inskrivna barn 2013 överensstämmer inte med det verkliga förhållandet; det vikariesystem som uppges ha fungerat väl under 2013 fanns inte vid tillsynsinspektionen den 29 maj 2013 utan inrättades under senare delen av året och presenterades för förvaltningen den 3 december 2013. Det kan mot denna bakgrund inte uteslutas att verksamhetsberättelsen är efterkonstruerad.

Mot bakgrund av att verksamhetens innehåll och huvudsakliga inriktning av allt att döma till stor del är oförändrad över åren kan huvudmannens *Verksamhetsberättelse 2013* och *Verksamhetsplan 2014* tillsammans likväl i någon mån tjäna som utgångspunkt för en analys av huvudmannens uppföljning och utvärdering av verksamheten.

I det föregående, under föreläggande 8 (slutlig bedömning), framhålls att det som i verksamhetsplanen för 2014 anges som *Mål* inte kan anses vara målformuleringar utan bör ses som verksamhetsområden för vilka konkreta mål behöver utformas. De förtydliganden som i planen anges under de olika områdena är citat ut läroplanen för förskolan Lpfö 98 eller beskrivningar av aktiviteter eller förhållningssätt som huvudmannen vill framhålla som viktiga. Att förskolans läroplan i någon form citeras under flertalet områden visar att denna i viss mån varit vägledande när

dokumentet utformades. Däremot saknas konkreta, egna mål för verksamheten under året.

I samma avsnitt under föreläggande 8 framhålls, och exemplifieras, att beskrivningarna under rubriken *Utvärderingsmetod* inte anger på vilket sätt arbetet ska följas upp och utvärderas, d.v.s. själva tillvägagångssättet, metodangivelsen saknas. Detta sammantaget får till följd att måluppfyllelse, i ordets rätta bemärkelse, inte kan följas upp och bedömas.

Verksamhetsberättelsen för 2013 innehåller, förutom beskrivningar av det som genomförts och vilka arbetsätt som använts, några brottstycken av vad verksamheten lett fram till för barnen inom några av de 10 angivna områdena. Som ovan nämns förutsätter detta att verksamheten redan under 2013 i praktiken bedrivits enligt verksamhetsplanen för 2014.

Återkommande under flertalet områden, anger huvudmannen under *Måluppfyllelse 2013* att allt fungerat väl, att ■■■■■ känner sig nöjd och inte ser något utvecklingsbehov. Undantagsvis anges att något kunde gjorts mer eller att någon punkt alltid går att utveckla. Ett exempel finns under *Mål 7: Miljömedvetenhet* där det anges att *Barnen var duktiga att skilja olika material åt och de var uppfinningsrika till vad man kan återanvända saker till. Jag är nöjd med som det ser ut idag, men det går aldrig att prata för mycket om detta. Vi kunde ha gjort något tema om en specifik sak, så som matavfallssortering eller liknande för att fördjupa oss i något ämne.* Huvudmannens reflektion över vad som ytterligare kunde ha gjorts, d.v.s. utvecklingsbehovet, återfinns dock inte i verksamhetsplanen för 2014 under *Mål 7, Utvecklingsbehov 2014*. Där anges samma text som ovan med undantag för den sista meningen. Utvärderingen av 2013 års verksamhet har därmed inte beaktats vid planeringen av 2014 års verksamhet.

Mot denna bakgrund bedömer nämnden att huvudmannens verksamhetsplan och verksamhetsberättelse sammantaget inte ger tillräcklig förutsättning för en systematisk uppföljning och utvärdering av verksamheten.

Nämnden kan vidare konstatera att essensen av huvudmannens verksamhetsberättelse, det vill säga huvudmannens egen bedömning, är att inget eller litet utvecklingsbehov föreligger vad gäller verksamheten i den pedagogiska omsorgen. Detta bör ses som anmärkningsvärt då huvudmannen är, och har varit under en

längre tid, föremål för en tillsynsutredning av utbildningsförvaltningen som visar att verksamheten har ett flertal allvarliga brister. Att huvudmannen trots detta inte själv kan avgöra och bedöma sina förbättringsområden tyder på en bristande insikt i vilka förväntningar och krav som styrdokumentet ställer på en huvudman som ska bedriva enskild pedagogisk omsorg.

I detta sammanhang ska även beaktas att huvudmannen sedan den 1 januari 2013, har haft 17 barn inskrivna i sin verksamhet, varav fyra av dessa för närvarande, med mätdatum den 27 oktober 2014, är inskrivna. Av de 17 barnen har fem barn stannat längre i verksamheten än ett år. En så hög omsättning i barngruppen ställer, enligt nämndens mening, särskilda krav på att verksamheten kontinuerligt följs upp och anpassas allteftersom förutsättningarna förändras. Att det görs ger dock varken verksamhetsplanen eller verksamhetsberättelsen belägg för.

Huvudmannens egen bedömning om att verksamheten har inget eller ett litet utvecklingsbehov behöver också ställas mot det faktum att huvudmannen har haft en hög omsättning av barn i barngruppen, där en större del av barnen valt att inte stanna kvar i verksamheten längre än ett år.

Det är nämndens sammantagna bedömning att bristen kvarstår och att föreläggandet därför inte är avhjälpt. Huvudmannen tilldelas därför ett nytt föreläggande (se föreläggande 1, sid 1-2).

Föreläggande 11

Tidigare brist

- Huvudmannen saknar skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål (25 kap. 8 och 10 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Beslut den 21 augusti 2013

5. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående upprätta och omsätta skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål (25 kap. 8 och 10 §§ samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Huvudmannen har i sitt yttrande inkommit med ett dokument där rutiner för att ta emot och utreda klagomål beskrivs.

Huvudmannen uppger att information om dessa rutiner har givits muntligt till föräldrarna.

Bedömning

Huvudmannen har inkommit med skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål. Mot denna bakgrund bedöms bristen som avhjälpt och föreläggandet avskrivs

Föreläggande 12

Tidigare brist

- Huvudmannen saknar kännedom om och insikt i de styrdokument som gäller för verksamheten (25 kap. 10 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Beslut den 21 augusti 2013

6. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att sätta sig in i, aktivt arbeta med och i praktiken omsätta de styrdokument som gäller för verksamheten (25 kap. 10 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

Huvudmannen beskriver i yttrandet att ”Gemensamt för alla familjedaghem är att de följer Allmänna råd för familjedaghem/pedagogisk omsorg, samt skollagen (2 kap.). Även (Lpfö98) FN:s barnkonvention”. I den dokumentation som huvudmannen har skickat in i sitt yttrande förekommer direktcitrat från till exempel avsnittet om utveckling och lärande i förskolans läroplan.

Vid intervjun med huvudmannen den 10 december 2013

framkom att huvudmannen ännu inte hade införskaffat Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg. Huvudmannen efterfrågade vid detta tillfälle om att få ett exemplar av allmänna råd för pedagogisk omsorg.

Uppföljande tillsynsinspektion den 12 februari 2014

Huvudmannen uppvisade för inspektörerna att ■■■■■ införskaffat Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg och att lokala styrdokument sammanställts i en pärm.

Tidigare bedömning

I det yttrande som huvudmannen har inkommit med saknas kopplingar till gällande styrdokument och huvudmannens verksamhet som styrker att styrdokumenterna är omsatta i praktiken. Stora delar av dokumentationen i yttrandet är dessutom direktciterat ur läroplanen för förskolan.

Vid tillsynsinspektionen den 29 maj 2013 visade inspektören de dokument som gäller för verksamheten och berättade kort om innehållet. Vid besöket erhöll huvudmannen förvaltningens dokument gällande krav på barnsäkerhet och vikariesystem. Enligt nämndens bedömning visar det stora antal brister som kvarstår på att huvudmannen ännu inte har satt sig in i och aktivt arbetat med att omsätta de styrdokument som gäller för verksamheten.

Inspektörerna konstaterar med hänvisning till de brister som gäller barnsäkerhet, den pedagogiska miljöns utformning, bristen på planering och uppföljning att huvudmannen inte är förtrogen med de styrdokument som gäller för verksamheten.

Huvudmannens yttrande vid kommunikering

Huvudmannens yttrande av den 7 juli 2014 utgörs av en samlad dokumentation för familjedaghemmet Älvsboden för 2014. Dokumentationen berör tio delar av den pedagogiska omsorgens verksamhet. Huvudmannen har inte inkommit med någon beskrivning av vilka åtgärder huvudmannen själv har vidtagit för att sätta sig in i, aktivt arbeta med och i praktiken omsätta de styrdokument som gäller för verksamheten.

Slutgiltig bedömning

Innehåll och utformning av det yttrande som huvudmannen lämnat in, och som av beskrivningarna att döma gäller den egna verksamheten, ger vissa förutsättningar för huvudmannen att kunna påbörja ett arbete med att avhjälpa de brister som konstaterats i verksamheten. Detta kräver dock att huvudmannen är förtrogen med innehåll och intentioner som anges i styrdokumenterna för pedagogisk omsorg och att dessa fullt ut omsätts i den dagliga verksamheten. Huvudmannen har under utredningens gång inte kunnat påvisa detta.

Nämnden kan konstatera att huvudmannen har införskaffat de styrdokument som är aktuella för pedagogisk omsorg som bedrivs i Stockholms stad. Dock visar inte minst de allvarliga brister, som nämnden i föreliggande beslut bedömer kvarstår i

verksamheten, att huvudmannen alltså saknar nödvändig kunskap om och förtrogenhet med de styrdokument som gäller för verksamheten. Det gäller i första hand områden som barn i behov av särskilt stöd, anmälningsplikten och systematisk uppföljning av verksamheten. Att huvudmannen heller inte själv ser verksamhetens utvecklingsbehov förstärker nämndens bedömning.

Huvudmannens avsaknad av kunskap om och förtrogenhet med de styrdokument som gäller för verksamheten innebär en risk att barn inskrivna i verksamheten inte förbereds för fortsatt lärande, inte stimuleras och utmanas i sin utveckling och sitt lärande och inte heller ges den omsorg som deras speciella behov kräver.

Nämnden bedömer att huvudmannen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att sätta sig in i gällande styrdokument. Vidare behöver beskrivna åtgärder omsättas i praktiken innan bristen kan bedömas i sin helhet. Föreläggandet kan därför inte anses vara avhjälpt och nytt beslut fattas (se föreläggande 1, sid 1).

Föreläggande 13

Tidigare brist

- Huvudmannens bristande förhållningssätt till och bristande insikt om styrdokumentens krav gällande normer och värden är inte förenliga med de krav som gäller för verksamheten (25 kap. 6 § skollagen, Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg samt Läroplanen för förskolan Lpfö 98).

Beslut den 21 augusti 2013

7. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att sätta sig in i och omsätta styrdokumentens krav gällande normer, värden och centrala utgångspunkter som gäller för verksamheten för att dessa ska kunna genomsyra den verksamhet som bedrivs (25 kap. 6 § skollagen, Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg samt Läroplanen för förskolan Lpfö 98).

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

I sitt yttrande har huvudmannen inkommit med en likabehandlingsplan där olika begrepp såsom diskriminering, trakasserier, kränkande behandling och mobbning beskrivs. I planen finns även en vision och ett mål nedskrivet. I yttrandet har huvudmannen även inkommit med ett dokument gällande normer och värden. I detta dokument anges att målet är ”Att vara ett

komplement till hemmet utifrån varje barns behov när det gäller fostran”.

Vid intervjun beskrev huvudmannen hur ■■■ arbetar för att ge barnen en verksamhet med goda normer och värderingar. Det kunde exempelvis innebära ”Att det är rättvist och alla får lika”. Som ytterligare exempel berättade huvudmannen att barnen under dagen hade fått varsin glass.

Uppföljande tillsynsinspektion den 12 februari 2014

Huvudmannen uppvisade för inspektörerna att ■■■ införskaffat Skolverkets Allmänna råd för pedagogisk omsorg och uppgav att ■■■ hade läst dem.

Under samtalet med inspektörerna uttryckte huvudmannen sig återkommande i nedlåtande ordalag om personer med utomsvensk bakgrund, till exempel om barnens vårdnadshavare.

Tidigare bedömning

Nämnden bedömer att huvudmannen alltfjämt inte kan beskriva hur verksamheten omsätter styrdokumentens krav gällande normer och värden.

Därtill visade huvudmannen genom sitt sätt att uttrycka sig vid den uppföljande tillsynsinspektionen att ■■■ värdegrund inte överensstämmer med den värdegrund som enligt gällande styrdokument ska genomsyra verksamheten. Att huvudmannen uttalar sig nedlåtande om personer med utomsvensk härkomst, bland andra barnens vårdnadshavare, kan inte anses vara i överensstämmelse med den värdegrund som föreskrivs i skollagen och som förtydligas i förskolans läroplan som ska vara vägledande för verksamheten. Mot denna bakgrund kvarstår bristen.

Huvudmannens redovisning vid kommunikering

Huvudmannen har varken yttrat sig eller motsatt sig de redogörelser som beskrivits ovan, gällande denna brist.

Däremot har huvudmannen inkommit med en ny likabehandlingsplan för verksamheten. I denna beskrivs hur huvudmannen arbetar med likabehandlingsplanen och vilken vision huvudmannen har för detta arbete.

Därtill har huvudmannen i dokumentet *Verksamhetsplan 2014* redovisat ambitioner och arbetssätt för arbetet med likabehandling och socialt samspel i barngruppen.

Slutgiltig bedömning

Huvudmannen har inkommit med en ny likabehandlingsplan som uppges gälla för verksamheten 2014 samt med en beskrivning av hur verksamheten försöker efterleva denna i verksamhetsplanen för samma år. I övrigt har huvudmannen inte kommenterat denna brist.

Vid en bedömning enbart utifrån inlämnad dokumentation finns fog för att tolka de åtgärder som huvudmannen vidtagit som adekvata gällande denna brist.

En sådan tolkning motsägs emellertid av de uttalanden huvudmannen gjort under samtal med inspektörerna vid den uppföljande inspektionen. Huvudmannens återkommande nedlåtande uttalanden om personer med utomsvensk härkomst, bland andra barnens vårdnadshavare, är inte förenliga med den värdegrund som föreskrivs i skollagen (25 kap. 6 §) och som förtydligas i förskolans läroplan som ska vara vägledande för pedagogisk omsorg.

Nämnden bedömer det som synnerligen allvarligt att huvudmannen uttalar sig på ett sådant vis om bland andra barnens vårdnadshavare. Särskilt anmärkningsvärt är att så har skett vid två inspektioner, vid olika tillfällen, d.v.s. även vid den inspektion som genomförts för att följa upp om huvudmannen förändrat förhållningssättet som vid den första inspektionen bedömts som bristande.

Sammantaget bedömer nämnden att huvudmannen, med de nya dokument som redovisats, har lyft fram värdegrundens betydelse i den egna verksamheten och även angivit hur värdegrundsarbetet ska bedrivas. Huvudmannens muntliga uttalanden motsäger dock innehållet i dessa dokument och de bedöms därför ännu inte vara omsatta i det dagliga arbetet. Bristen kvarstår därmed och nytt beslut kommer att fattas (se föreläggande 1, sid. 1-2).

Föreläggande 14

Tidigare brist

- Huvudmannen följer inte de regler om öppettider som gäller för Stockholms stads ramtider (Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Beslut den 21 augusti 2013

8. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående erbjuda öppettider i enlighet med stadens riktlinjer (Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag, kap. 8.4).
- a. Huvudmannen ska erbjuda öppettider i enlighet med ramtiden, 06:30-18:30.
 - b. Huvudmannen ska informera om sin skyldighet att erbjuda öppettider enligt ramtiden.
 - c. Huvudmannen ska inkomma med en redovisning som visar hur punkterna a och b ska åtgärdas.

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

I sitt yttrande redovisar huvudmannen att verksamheten har öppet inom ramtiden 6.30–18.30. Vid intervjun den 10 december 2013 uppgav huvudmannen att ett anslag om detta finns uppsatt i entrén så att föräldrar kan ta del av det. Vidare uppgav huvudmannen att verksamhetens öppettider är flexibla och kan variera från dag till dag. Föräldrarna kan meddela via sms vilka öppettider som de är i behov av. Huvudmannen uppgav även att det inte sker någon regelbunden skriftlig inventering av föräldrarnas behov av öppettider, dock skulle detta genomföras till våren.

Uppföljande tillsynsinspektion den 12 februari 2014

Huvudmannen uppgav att ■■■ känner till ramtiden och att ■■■ anpassar sitt öppethållande utifrån föräldrarnas behov av omsorg. Huvudmannen uppgav vidare att föräldrar i huvudsak förlägger sin semester samtidigt som huvudmannen och att det därför inte behövs vikarier under sommarperioden.

Inspektörerna kunde dock inte finna skriftlig information om vare sig öppethållande eller om stadens riktlinjer i familjedaghemmet.

Tidigare bedömning

Huvudmannen har i sitt yttrande i redovisat att verksamheten har öppet inom ramtiden 06:30-18:30. Vid intervjun den 10 december 2013 uppgav huvudmannen att det finns ett anslag om detta i verksamhetens entré. Vid den uppföljande tillsynsinspektionen den 12 februari 2014 kunde förvaltningen dock inte finna skriftlig information om vare sig öppethållande eller om stadens riktlinjer i familjedaghemmet.

Trots att huvudmannen angivit att ■■■■■ följer stadens riktlinjer, att öppettiderna är flexibla och att informationen finns uppsatt i hallen till verksamheten, sker ingen skriftlig inventering vid verksamheten. Därtill saknades det, vid den uppföljande tillsynsinspektionen, information om öppettider och stadens riktlinjer. Även om vissa åtgärder kan anses vara vidtagna, kvarstår bristen.

Huvudmannens yttrande efter kommunikering

Huvudmannen har i sin verksamhetsbeskrivning, dokument *Välkommen till Familjedaghemmet Älvskogen!*, redogjort för att verksamheten är öppen enligt stadens ramtider, det vill säga 06:30-18:30. Därtill anger huvudmannen i sin beskrivning av verksamheten vilka veckor som verksamheten brukar hålla stängt samt hur alternativ omsorg ordnas i de fall att det behövs.

Slutgiltig bedömning

När uppföljningen inleddes framgick att bristen om verksamhetens öppettider kvarstod, även om vissa åtgärder bedömdes vara vidtagna.

I den samlade dokumentationen för verksamheten 2014, som huvudmannen lämnat i samband med kommunikeringen av underlaget till föreliggande beslut, framgår att tydlig och korrekt information nu lämnas om öppethållande i verksamheten och om att alternativ omsorg erbjuds när verksamheten ska hålla stängt.

Mot denna bakgrund bedömer nämnden att huvudmannen har vidtagit åtgärder som innebär att bristen är avhjälp i sin helhet.

Ny konstaterad brist

Bedömningsområde: Verksamhetens utformning – lokaler/miljö

Uppföljande tillsynsinspektion den 12 februari 2014

Under den uppföljande tillsynsinspektionen granskades den pedagogiska miljön.

I ansökan om godkännande uppgav huvudmannen att verksamheten skulle inrymmas i ett radhus byggt i två plan och att barnverksamheten skulle bedrivas i radhusets övre plan. I det

övre planet finns vardagsrum, kök och matrum samt ett lekrum. Lekrummet uppgavs vara 14 kvm.

Vid inspektionstillfället konstaterade inspektörerna att i radhuset nedre plan finns verksamhetens entré, hängare för barnens kläder samt familjens sovrum. Huvudmannen uppgav för inspektörerna att vardagsrummet inte längre var tillgängligt för barnverksamhet och att ingången till rummet var avgränsad.

Inspektörerna noterade att det vid matplatsen endast finns vuxenstolar trots att det i verksamheten finns flera yngre barn och att det inte finns något material för barnens lek och aktiviteter i matrummet.

Tidigare bedömning

Enligt Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg ska lokalerna utformas så att de är trygga, säkra och hälsosamma att vistas i och att de är utformade så att det möjliggör en varierad verksamhet som stimulerar barns lärande och utveckling såväl enskilt som i grupp. Lokalernas storlek och utformning, miljö och material ska vara beskaffade så att uppgiften att ge en god pedagogisk verksamhet understöds och kan genomföras.

Nämnden konstaterar att beskrivningen av bostadens nyttjande för barnverksamhet som angavs i ansökningshandlingarna, då huvudmannen ansökte om bidrag för att bedriva verksamhet, inte överensstämmer med huvudmannens redovisning vid tillfället för tillsynsinspektionen den 12 februari 2014.

De sex barnen hade vid inspektionstillfället den 12 februari 2014 endast tillgång till lekrummet för vila, lek och aktiviteter. I matrummet fanns inga tecken på pågående barnverksamhet. I lekrummet var utbudet av lekmaterial begränsat och material för skapande verksamhet saknades helt.

Nämnden bedömer att det begränsade utrymmet barnen erbjuds inte medger tillräckliga utrymmen för barnens såväl livliga som lugna aktiviteter och att det saknas möjlighet för barnen till lek i avskildhet.

Vidare bedömer nämnden att den pedagogiska miljö barnen erbjuds och det begränsade utbudet av material inte kan stimulera och utmana barnens utveckling och lärande utifrån intentionerna i Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg och de krav som ställs i skollagen.

Huvudmannens yttrande vid kommunikering

Huvudmannen har inte lämnat något yttrande vad gäller denna del.

Slutgiltig bedömning

Då huvudmannen inte har lämnat något yttrande i denna fråga kvarstår bedömningen ovan, det vill säga att det utrymme barnen erbjuds är för begränsat för att tillgodose barnens behov av såväl livliga som lugna aktiviteter och att det saknas möjlighet för barnen till lek i avskildhet.

Vidare bedömer nämnden att den pedagogiska miljö barnen erbjuds, med det begränsade utbudet av material, inte kan stimulera och utmana barnens utveckling och lärande utifrån intentionerna i Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg och de krav som ställs i skollagen.

Övrigt påpekande

**Bedömningsområde: Verksamhetens utformning-
Barngruppens sammansättning och storlek**

Uppföljande tillsynsinspektion den 12 februari 2014

Enligt skollagen ska pedagogisk omsorg bedrivas i grupper med lämplig sammansättning och storlek för att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet ska kunna tillgodoses. I Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg (kap. 7 Barngruppens sammansättning och storlek, sid 12) samt Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg anges flera faktorer som ska beaktas vid sammansättning av en barngrupp. Utbildningsförvaltningen har med utgångspunkt i dessa riktlinjer och de allmänna råden utformat särskilda kriterier som ligger till grund för beslut om barngruppers sammansättning och storlek. För familjedaghem är antalet barn i gruppen maximerat till sex barn varav högst tre kan vara under tre år och högst två under två år.

Den 1 december 2013 var sex barn inskrivna i huvudmannens verksamhet. Fyra av barnen hade ännu inte fyllt tre år och två av dessa hade nyligen fyllt ett år. Enligt nämndens bedömning motsvarar inte det inskrivna antalet barn i barngruppen, per den 1 december 2013, skollagens krav på lämplig sammansättning och

storlek (25 kap. 7 § skollagen och Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Då verksamheten per den 16 maj 2014, det vill säga vid tidpunkten för fastställandet av denna tillsynsutredning, har fem barn inskrivna vilket är ett lägre antal barn i verksamheten än vid uppföljningens början finns det inte skäl för nämnden att ingripa gällande detta. Av de fem barnen är två barn under två år, ett barn under 3 år, ett barn under fyra år och ett barn har fyllt sex år. Däremot uppmärksammas huvudmannen på att barngruppen även fortsättningsvis ska ha en lämplig sammansättning och storlek i förhållande till antalet barn och barnens ålder (25 kap. 7 § skollagen och Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).